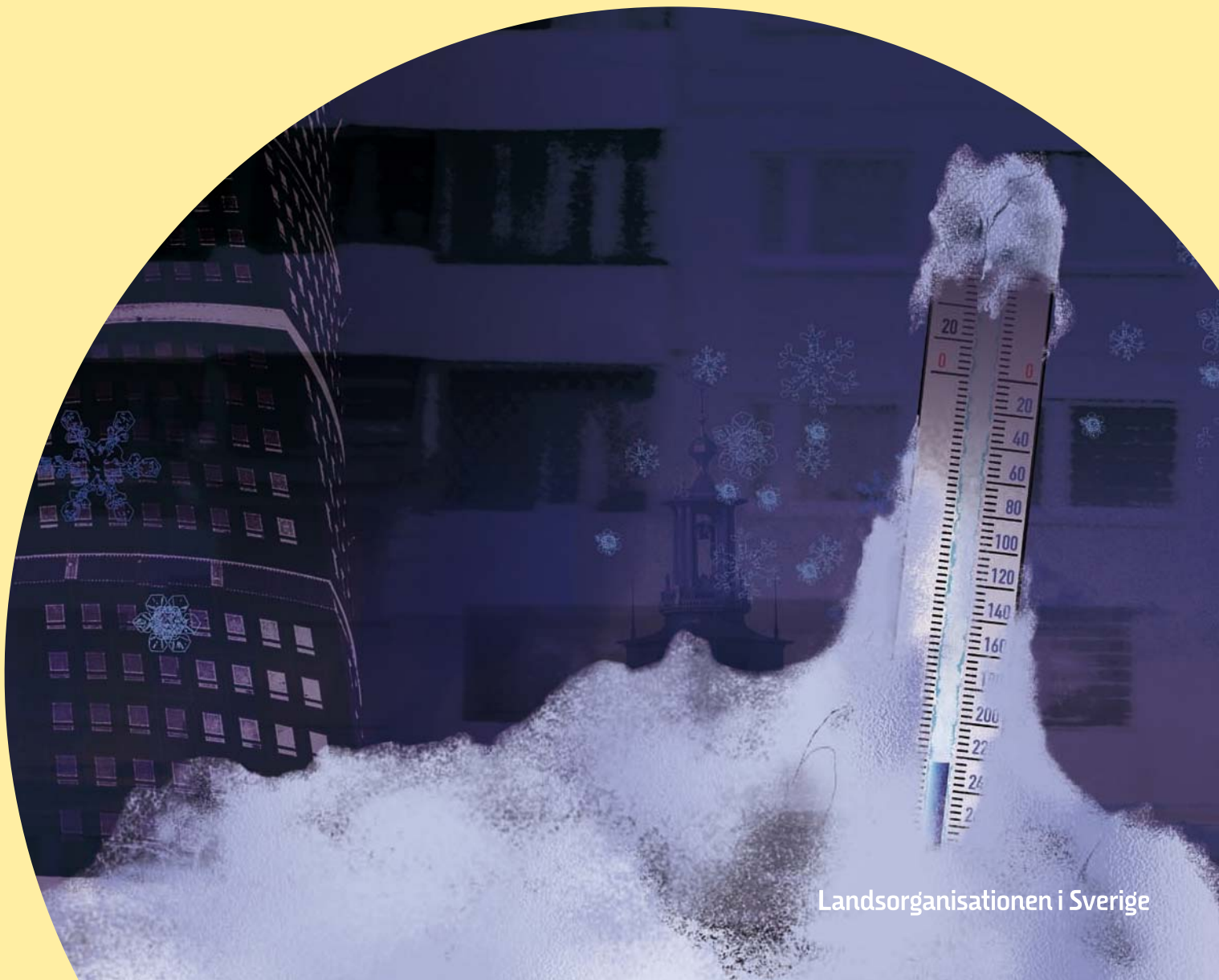

Väljarnas syn på ökande klyftor

Rapport från Kalla Sverige-projektet

Väljarnas syn på ökande klyftor

Sammanfattning	1
Inledning	3
Fördelningen av inkomster och förmögenheter	4
Inkomster och förmögenheter 2007	4
Inkomsttrappan 2007	4
Förmögenhetstrappan 2007.....	5
Allt mer ojämn inkomstfördelning.....	6
Fördubblad andel fattiga bland sjuka, arbetslösa och pensionärer	7
Åsikter om klyftorna mellan människor	9
Sju av tio anser att klyftorna är ganska eller mycket stora	9
En majoritet upplever att klyftorna har ökat de senaste åren.....	11
De flesta anser att klyftorna är ett problem.....	14
Tre av fyra vill att politikerna ska försöka minska klyftorna.....	16

Sammanfattning

Fram till början av 1980-talet skedde en utjämning i inkomstfördelningen. Därefter har inkomstskillnaderna ökat. En allt större del av inkomsterna hamnar hos en allt mindre del av befolkningen. Mellan år 1991 och 2007 har inkomstspridningen, mätt som den s.k. ginikoefficienten, bland hushållen ökat med 36 procent. Mellan åren 2002 och 2007 har inkomstspridningen ökat med 19 procent. Om kapitalvinsterna exkluderas blir ökningen i inkomstspridning mindre, 23 respektive 9 procent.

Bland arbetarhushåll var disponibelinkomsten år 2007 strax under 190 000 för kvinnor och nästan exakt 200 000 för män. Högre tjänstemäns disponibelinkomst var strax under 270 000 för kvinnor och för männen strax under 280 000 kronor.

Bland manliga högre tjänstemän i åldrarna 50-64 år var den genomsnittliga nettoförmögenheten över 2 000 000 kronor år 2007, medan motsvarande siffra för kvinnliga arbetare mellan 50-64 år var strax över 600 000 och för manliga arbetare i samma åldersgrupp ungefär 760 000 kronor.

De rikaste tio procenten har fått en ökning av sina disponibelinkomster med 88 procent mellan 1991 och 2007. Övriga har fått nöja sig med mellan 15 och 42 procent.

Andelen med låg inkomst (disponibelinkomst under 60 procent av medianinkomsten för samtliga) har mellan 2002 och 2007 gått från att vara dubbelt så vanligt förekommande hos en sjuk, arbetslös eller pensionär till att vara fyra gånger så vanligt jämfört med förvärvsarbetande.

Många upplever att klyftorna är stora

Nästan sju av tio anser att klyftorna i Sverige är ganska eller mycket stora. Åtta av tio arbetare som är medlemmar i LO-förbund och en lika stor andel av medlemmarna i tjänstemannaförbunden inom TCO anser att klyftorna är mycket eller ganska stora. Hälften av medlemmarna i akademikernas SACO anser att klyftorna är mycket eller ganska stora. Bland dem som sympatiserar med Vänsterpartiet anser i princip alla att klyftorna är ganska eller mycket stora, bland socialdemokratiska sympatisörer är det 85 procent och bland Miljöpartiets 83 procent. Fyra av tio som sympatiserar med Moderaterna eller med Folkpartiet anser att klyftorna är ganska eller mycket stora. Knappt tre av tio centersympatisörer och dubbelt så hög andel av kristdemokratiska sympatisörer, mellan sex och sju av tio, anser att klyftorna mellan människor i Sverige är ganska eller mycket stora.

En majoritet anser att klyftorna har ökat

Sex av tio anser att klyftorna har ökat under de senaste åren. Samtidigt anser endast en av tjugo att klyftorna har minskat.

Många tycker att klyftorna är ett problem

Sex av tio män och nästan sju av tio kvinnor anser att klyftorna är ett mycket eller ganska stort samhällsproblem. Knappt två av tio tycker att klyftorna mellan människor varken är ett stort eller ett litet problem. Lite mer än en av tio tycker att det är ett ganska litet problem. Mycket få, endast två av hundra tycker att det är ett mycket litet problem. Även här är personer i åldrarna 45-59 år mest bekymrade över klyftorna i samhället.

Åtta av tio LO-medlemmar tycker att klyftorna mellan människor är ett ganska eller mycket stort problem. Bland SACO-medlemmar anser 45 procent att klyftorna är ett ganska eller mycket stort problem. När det gäller partisympatier är personer som sympatiserar med Vänsterpartiet mest bekymrade, hela 98 procent tycker att klyftorna mellan människor är ett ganska eller mycket stort problem.

De flesta vill ha mindre klyftor

75 procent vill att politikerna ska försöka minska klyftorna mellan människor. En klar majoritet bland såväl rödgröna sympatisörer som alliansväljare tycker att politikerna ska minska klyftorna. Oavsett partitillhörighet är det en mycket liten andel som tycker att politikerna bör öka klyftorna mellan människor.

De ökande klyftorna mellan människor är en fråga som berör och oroar en stor del av befolkningen. Även om det finns skillnader beroende på vilket parti man sympatiserar med eller vilken samhällsposition man har, mätt utifrån facklig tillhörighet, är det långt ifrån så att frågan om klyftorna i samhället är en traditionell vänsterfråga. Väljarna efterfrågar en politik för minskade klyftor – vem är beredd att leverera den politiken?

Inledning

Rapporten har två delar. Den första delen visar hur inkomst- och förmögenhetsfördelningen i Sverige ser ut och vilka förändringar som har skett de senaste åren enligt den officiella statistiken. Denna del baseras på en tidigare rapport från LO, *Fördelningen av inkomster och förmögenheter*, utgiven i december 2009.

Rapportens andra del handlar om vad folk tycker om klyftorna mellan människor. Denna del baseras på en opinionsundersökning som Synnovate gjort på uppdrag av Kalla Sverige. 1000 slumpvis utvalda personer har fått svara på olika frågor om klyftorna i samhället. Intervjuerna är gjorda i månadsskiftet januari-februari 2010. Svaren redovisas för befolkningen som helhet och uppdelat på olika grupper i samhället.

Att ställa bra frågor i en opinionsundersökning är inte enkelt. Frågorna ska vara lätta att förstå och formulerade så att de inte leder svarspersonen i någon särskild riktning. Svartalternativen är kanske lika viktiga, de ska rymma alla tänkbara åsikter och får lika lite som frågorna vara vinklade. Som man frågar får man svar. Resultaten visar svaren på frågorna exakt så som de ställts, de visar inte allt men de visar en del om människors åsikter om klyftorna i samhället och förhoppningen är att denna rapport kan ge en bild av både den faktiska utvecklingen av klyftorna och hur utvecklingen upplevs.

Den första delen rör endast inkomster och förmögenheter, medan rapportens andra del handlar om vad människor anser om klyftor i en mer vidare betydelse. Vi tror att fördelningen av inkomsterna och förmögenheter är ett bra sätt att visa på de klyftor som finns i ett samhälle men de mäter inte hela livssituationen. Det går inte att veta hur de 1000 personer som har intervjuats har resonerat kring klyftor, om de har tänkt enbart kring ekonomi eller om de har gjort en bredare definition av begreppet klyftor.

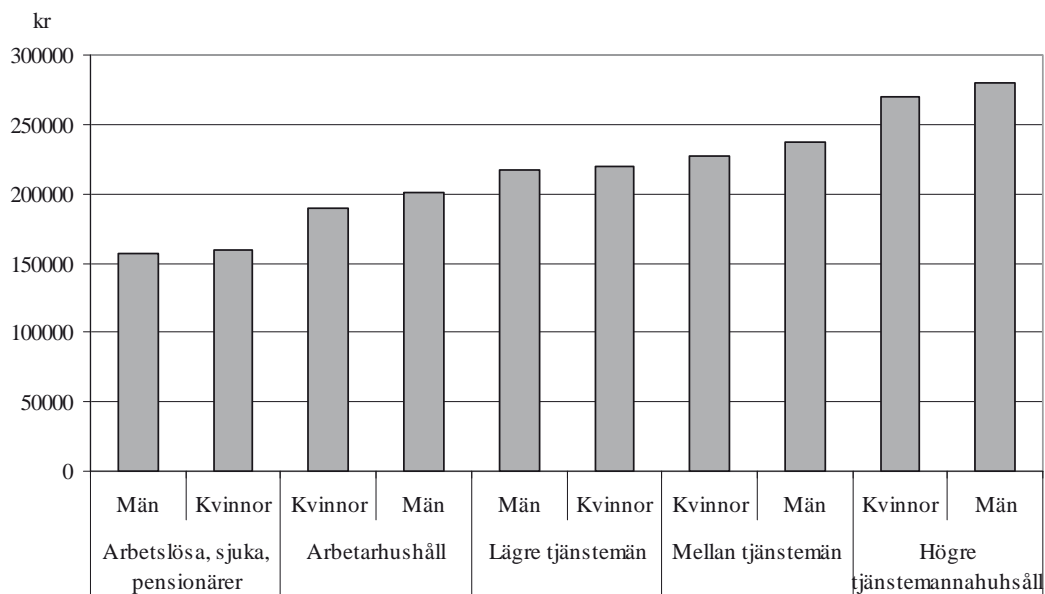
Fördelningen av inkomster och förmögenheter¹

Inkomster och förmögenheter 2007

Inkomsttrappan 2007

Personer som är arbetslösa, sjuka eller pensionerade i förtid har en disponibelinkomst, justerat för hushållssammansättning, som är mellan 55 och 60 procent av motsvarande inkomst bland högre tjänstemän. Bland arbetarhushåll år 2007 är disponibelinkomsten strax under 190 000 för kvinnor och nästan exakt 200 000 för män. Högre tjänstemäns disponibelinkomst är strax under 270 000 för kvinnor och för männen strax under 280 000 kronor.

Figur 2.2 Disponibla inkomster år 2007 per konsumtionsenhet för personer 20-64 år efter socioekonomisk status och kön, median

¹ Denna del av rapporten baseras på LO-rapporten Fördelning av Inkomster och Förmögenheter, LO (2009). Statistiken baseras på SCB:s undersökning av Hushållens ekonomi (HEK), personer mellan 20-64 år ingår. För närmare information om definitioner och metod, se nämnda LO-rapport eller SCB:s information om HEK.

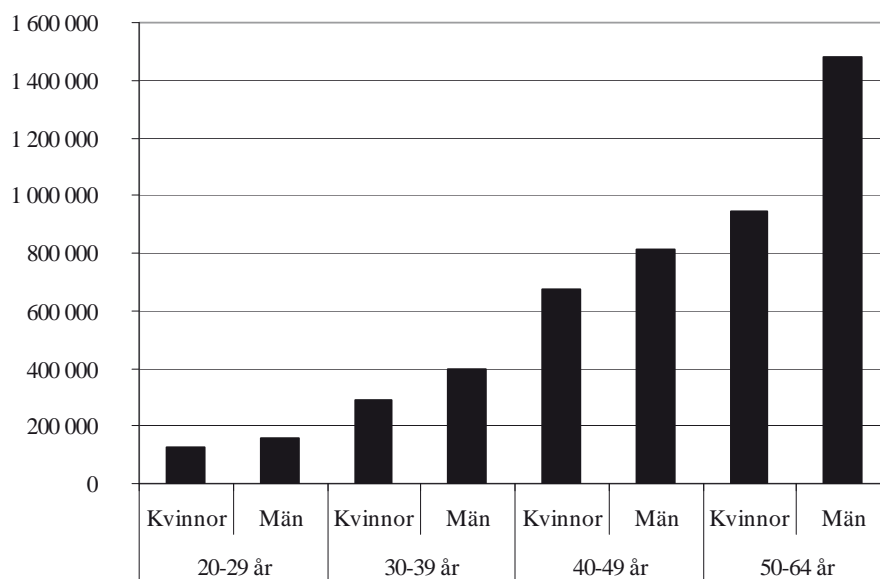
Förmögenhetstrappan 2007

SCB:s undersökningar av hushållens ekonomi visar att förmögenhetsfördelningen är utomordentligt ojämn och att den blir allt mer ojämn över tid. Det finns tydliga mönster när det gäller förmögenhet. Ålder, kön och socioekonomisk tillhörighet är tre saker som alla är av avgörande betydelse för sannolikheten att ha en förmögenhet.

Den genomsnittliga nettoförmögenheten har ökat i de flesta grupper mellan 2002 och 2007, såväl bland yngre som bland äldre och såväl bland kvinnor som bland män. Men skillnaderna mellan grupperna har också ökat. Figur 1 visar den genomsnittliga nettoförmögenheten efter kön och ålder år 2007.

Nettoförmögenheten är summan av alla tillgångar (även fastigheter) minus sammanlagda skulder. Som synes är det stora skillnader mellan ung och gammal och mellan kvinnor och män. När det gäller skillnaderna mellan könen så är de störst i åldersgruppen 50-64.

Figur 1 Genomsnittlig nettoförmögenhet 2007, efter kön och ålder

Bland manliga övre tjänstemän i åldrarna 50-64 år är den genomsnittliga nettoförmögenheten över 2 000 000 kronor år 2007, medan motsvarande siffra för kvinnliga arbetare mellan 50-64 år är strax över 600 000 och för manliga arbetare i samma åldersgrupp ungefär 760 000 kronor.

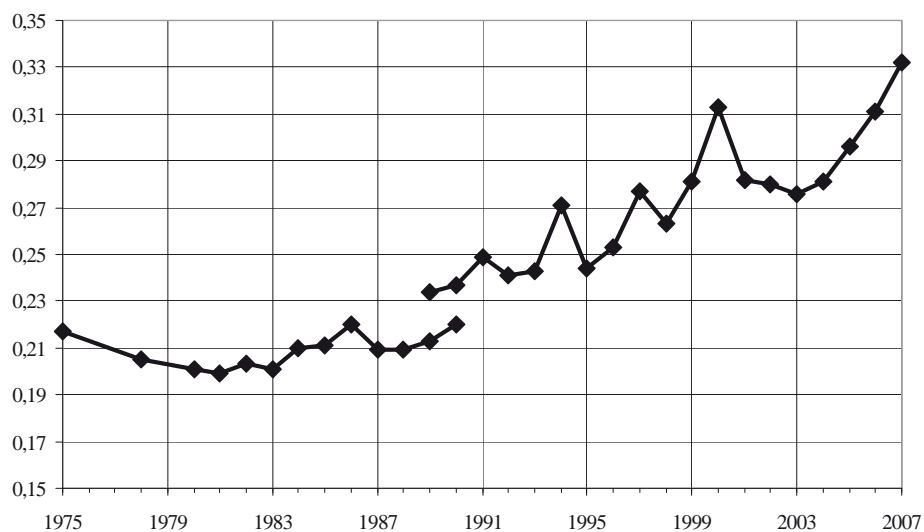
Allt mer ojämnr inkomstfördelning

Ända sedan 1980 har den långsiktiga trenden gått mot en allt mer ojämnr inkomstfördelning. Mellan år 2002 och 2007 ökade den så kallade Ginikoefficienten med nästan 20 procent, ungefär hälften förklaras av den ojämna fördelningen av kapitalvinsterna.

Ginikoefficienten är ett sammanfattande mått på hur stora inkomstskillnaderna är. Den kan vara mellan 0 och 1. Ett högt värde visar på mer ojämnhet än ett lågt värde. Som framgår av Figur 2 skedde en utjämning i inkomstfördelningen fram till början av 1980-talet. Därefter har inkomstskillnaderna ökat. Utvecklingen under 2000-talet är minst sagt tydlig. Skillnaderna i inkomster ökar dramatiskt. En allt större del av inkomsterna hamnar hos en allt mindre del av befolkningen.

Mellan år 1991 och 2007 har inkomstspridningen bland hushållen ökat med 36 procent. Från 0,226 till 0,307. Mellan åren 2002 och 2007 har inkomstspridningen ökat med 19 procent. Om kapitalvinsterna exkluderas blir ökningen i inkomstspridning mindre, 23 respektive 9 procent

Figur 2 Ginikoefficient 1975, 1978-2007, Disponibel inkomst per konsumtionsenhet

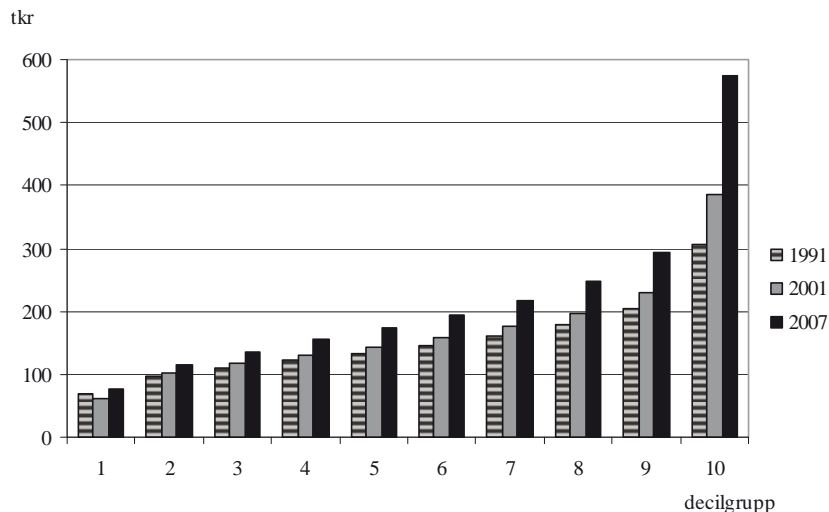

*För att möjliggöra en lång tidsserie används det äldre hushållsbegreppet familjeenhet samt en äldre definition av disponibel inkomst

Ett annat sätt att beskriva inkomstfördelningen för olika grupper är att alla individer delas in i tio lika stora grupper efter disponibel inkomst per konsumtionsenhet. I den första gruppen kommer de 10 procent som har de lägsta inkomsterna, i den andra den grupp som har de näst lägsta inkomsterna, i den tredje nästa 10 procent och så vidare. I den tionde gruppen kommer de 10 procent som har de högsta disponibla inkomsterna per konsumtionsenhet.

Decilgrupp tio, de rikaste tio procenten, har fått en ökning av sina disponibelinkomster med 88 procent mellan 1991 och 2007. Övriga har fått nöja sig med mellan 15 och 42 procent.

Figur 3 Disponibel inkomst per k.e. inkl. kapitalvinster, medelvärde efter decilgrupp i 2007 års priser

I Figur 3 visas hur inkomsterna har utvecklats för de olika grupperna under perioden 1991-2007. Också under 1990-talet ökade inkomstklyftorna men det som har hänt under 2000-talet är att klyftorna har ökat i betydligt snabbare takt.

Som framgår av diagrammet har samtliga decilgrupper fått en inkomstökning under perioden. Storleken på inkomstökningen har dock varit väldigt olika beroende på vilken grupp man tillhör, men mönstret är tydligt; ju större inkomst, desto större ökning.

Det finns framförallt två skäl till den allt större spridningen i inkomster. Det första är att skillnaderna i inkomster mellan dem som arbetar och dem som inte arbetar har ökat. Det är delvis en naturlig utveckling vid perioder av reallöneökningar eftersom de olika trygghetssystemen antingen inte skrivs upp alls med pris- och löneutveckling, eller enbart följer prisutvecklingen. Men det är också en följd av sämre villkor i trygghetssystemen och att skatten har sänkts, framförallt för dem som arbetar. Det andra skälet är att kapitalinkomsterna har ökat kraftigt, framförallt bland de rikaste.

Fördubblad andel fattiga bland sjuka, arbetslösa och pensionärer

Andelen med låg inkomst (disponibelinkomst under 60 % av medianinkomsten för samtliga) har gått från att vara dubbelt så vanligt förekommande hos en sjuk,

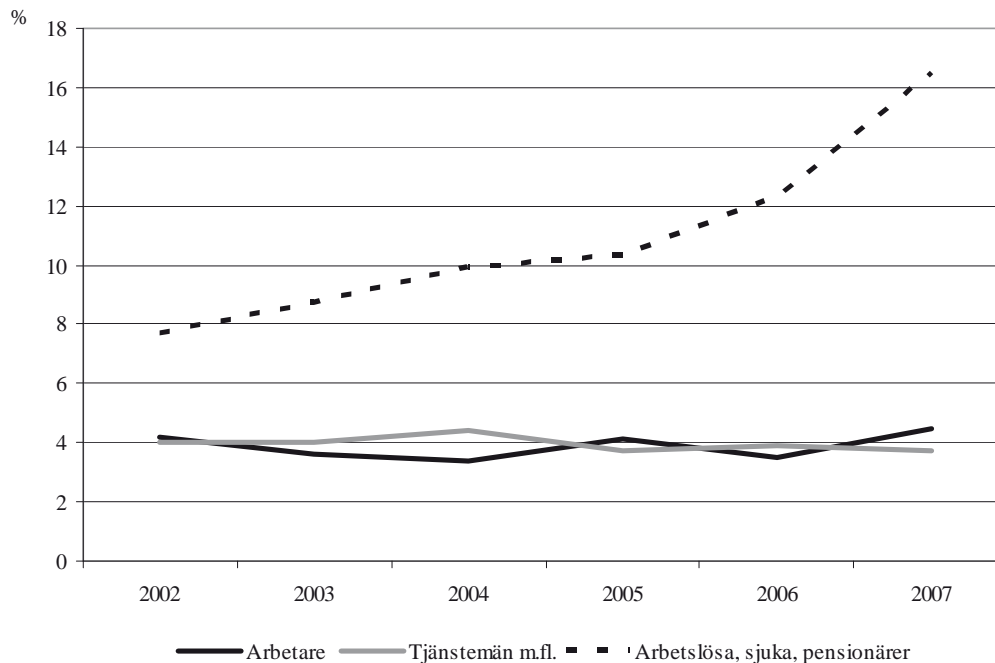

arbetslös eller pensionär till att vara fyra gånger så vanligt jämfört med förvärvsarbetande mellan 2002 och 2007.

Tiondelen med lägst inkomster har under perioden 1991-2007 fått en ökning av sin reala disponibla inkomst med 15 procent. Den rikaste tiondelen har under samma tidsperiod fått en ökning av den reala disponibla inkomsten med hela 88 procent.

Andelen fattiga, mätt som andelen som har en disponibel inkomst som ligger under 60 procent av medianinkomsten för samtliga, har fördubblats under perioden 2002-2007 bland dem som är sjuka, arbetslösa eller pensionärer, medan andelen fattiga är i stort sett oförändrad bland dem som arbetar.

Figur 4 Andel med låg disponibel inkomst per k.e. (inkomst <60% av medianink. för samtliga) 2002-2007

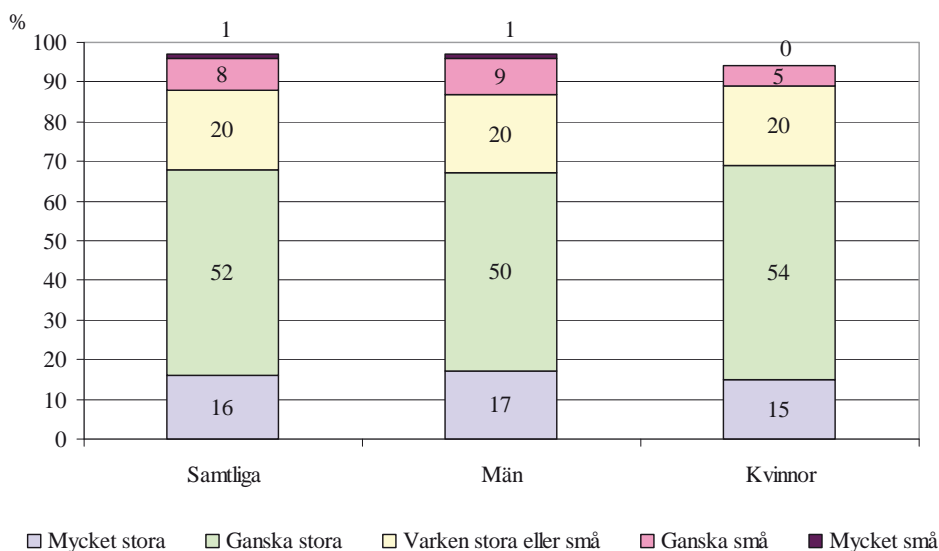

Åsikter om klyftorna mellan människor

Sju av tio anser att klyftorna är ganska eller mycket stora

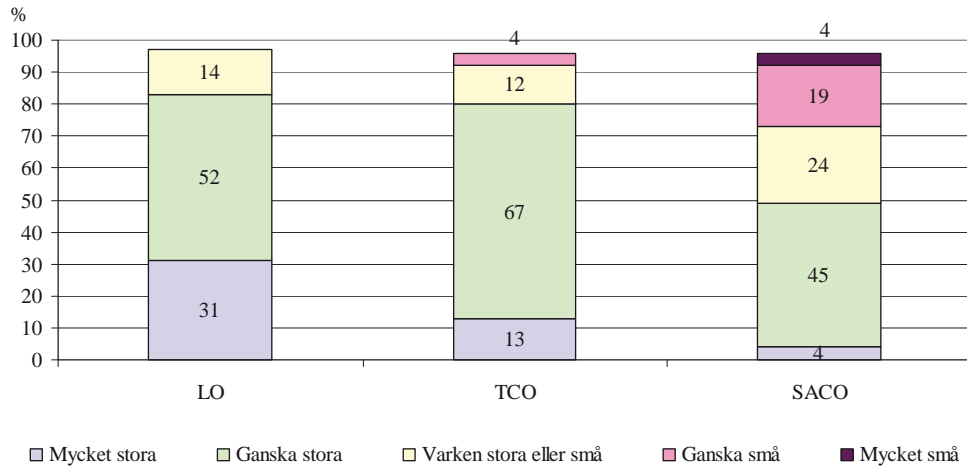
16 procent anser att klyftorna i Sverige är mycket stora. 52 procent anser att klyftorna är ganska stora. Sammantaget innebär det att nästan sju av tio anser att klyftorna i Sverige är ganska eller mycket stora. Två av tio anser att klyftorna varken är stora eller små, medan det endast är strax under en av tio som tycker att de är ganska eller mycket små. Bland kvinnor är det fem procent som anser att klyftorna är ganska små och ingen som tycker att klyftorna är mycket små. Bland männen är det nästan dubbelt så vanligt att ans att klyftorna är ganska små. En av hundra män anser att klyftorna i Sverige är mycket små. Skillnaderna mellan kvinnor och män är i övrigt små när det gäller åsikterna om hur stora klyftorna är.

Figur 5 Hur bedömer du att klyftorna är mellan människorna i Sverige idag? Samtliga, kvinnor och män

Av Figur 6 framgår det att man ser olika på hur stora klyftorna är beroende på vilken facklig tillhörighet man har. Framförallt är det SACO-medlemmar som skiljer sig från LO- och TCO-medlemmar. Åtta av tio LO-medlemmar och lika stor andel av TCO-medlemmarna anser att klyftorna är mycket eller ganska stora. Det kan jämföras med att hälften av SACO-medlemmarna anser att klyftorna är mycket eller ganska stora. Var femte SACO-medlem tycker att klyftorna är ganska eller mycket små, jämfört med fyra procent av TCO-medlemmarna och inga bland LO-medlemmarna.

**Figur 6 Hur bedömer du att klyftorna är mellan människorna i Sverige idag?
Fackliga medlemmar efter centralorganisation**

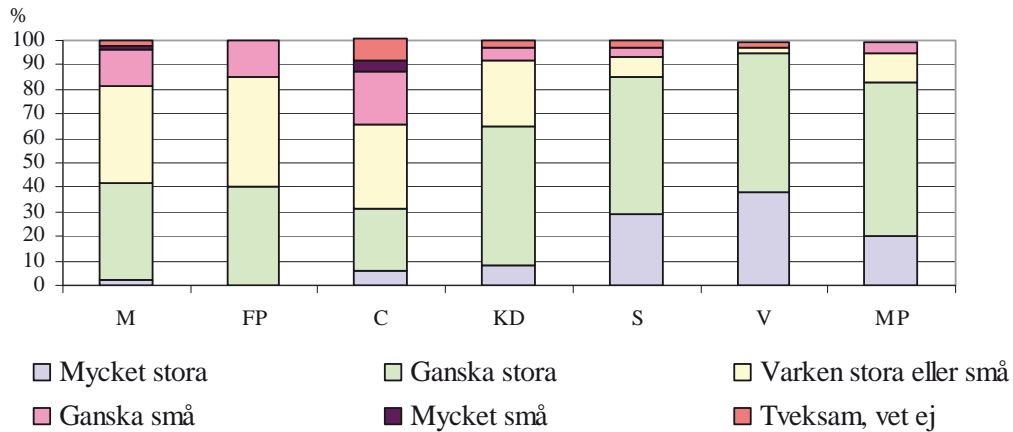

Bland dem som sympatiserar med Vänsterpartiet anser i princip alla att klyftorna är ganska eller mycket stora, bland socialdemokratiska sympatisörer är det 85 procent och bland Miljöpartiets 83 procent. Fyra av tio som sympatiserar med Moderaterna eller med Folkpartiet anser att klyftorna är ganska eller mycket stora. Knappt tre av tio Centersympatisör och dubbelt så hög andel av Kristdemokratiska sympatisörer, mellan sex och sju av tio, anser att klyftorna mellan människor i Sverige är ganska eller mycket stora.

Nära en av tre som sympatiserar med S+V+MP tycker att klyftorna mellan människor i Sverige idag är mycket stora (28 % jämfört med 3 % bland dem som sympatiserar med den borgerliga alliansen). Sex av tio som sympatiserar med de rödgröna anser att klyftorna är ganska stora, jämfört med fyra av tio bland borgerliga sympatisörer.

16 procent av dem som sympatiserar med allianspartierna anser att klyftorna är ganska eller mycket små, att jämföra med 23 procent bland SACO-medlemmar. Spridningen mellan de borgerliga partierna är betydande, Centersympatisörer resonerar väldigt olika kring klyftorna i samhället om man jämför med Kristdemokratiska sympatisörer. Urvalet för dessa partier är dock inte särskilt stort, vilket gör siffrorna osäkra.

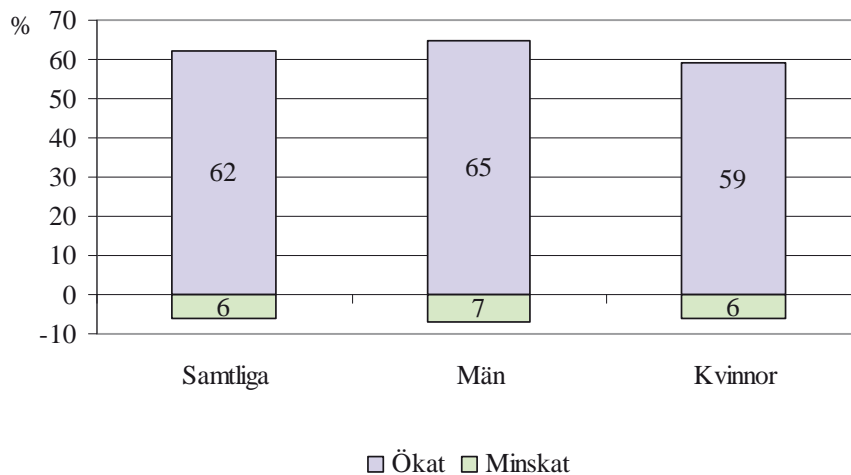
**Figur 7 Hur bedömer du att klyftorna är mellan människorna i Sverige idag?
Partisympatier**

En majoritet upplever att klyftorna har ökat de senaste åren

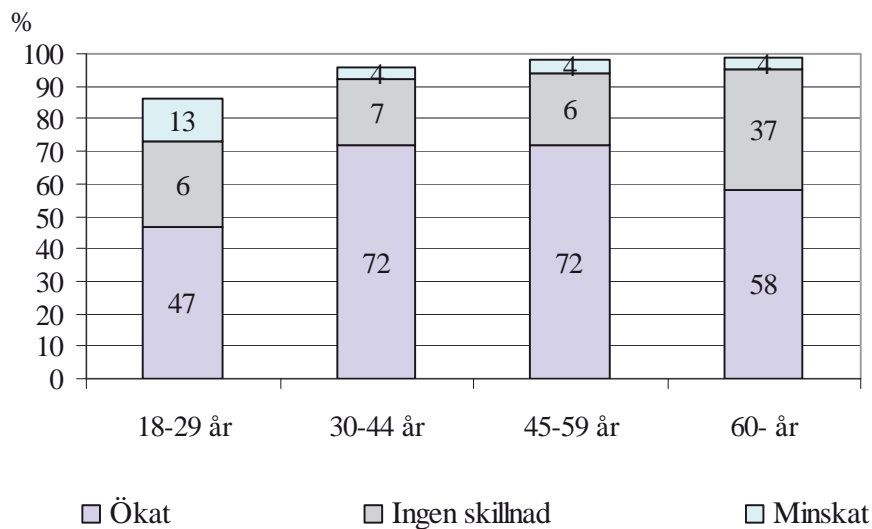
Sex av tio anser att klyftorna har ökat under de senaste åren. Samtidigt anser endast en av tjugo att klyftorna har minskat. Något fler män än kvinnor anser att klyftorna har ökat, men det är ungefär lika få bland både kvinnor och män som anser att klyftorna minskat. 25 procent av männen och 28 procent av kvinnorna anser att det inte är någon skillnad. Det är en ganska liten andel som svarar att de inte vet, 4 procent av männen och 7 procent av kvinnorna.

Figur 8 Upplever du att klyftorna mellan människor ökat eller minskat de senaste åren? Samtliga, kvinnor och män

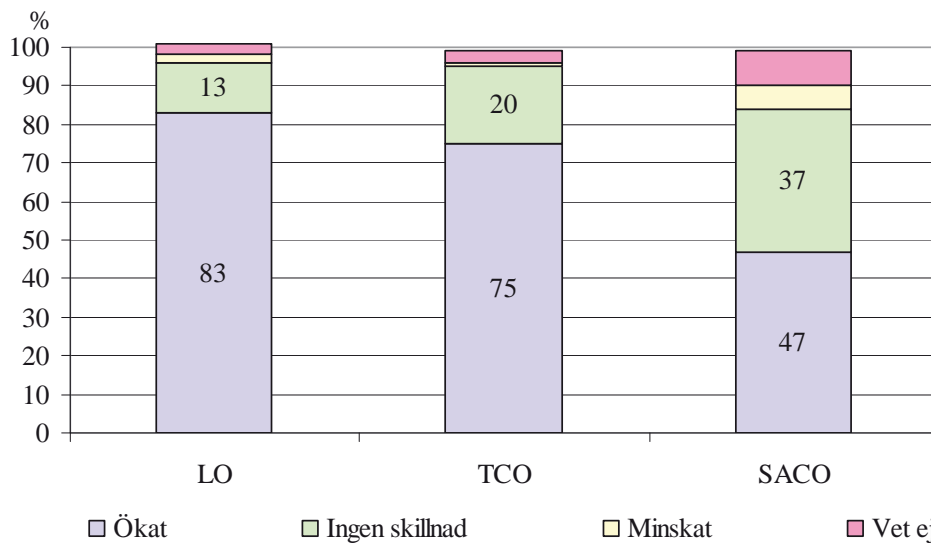
Figur 9 visar att det bland dem under 30 år är strax mindre än fem av tio som anser att klyftorna har ökat de senaste åren, jämfört med sju av tio som är mellan 30 och 59 år. Det beror både på att det bland de unga är en större andel som anser att

Figur 9 Upplever du att klyftorna mellan människor ökat eller minskat de senaste åren? Ålder

klyftorna har minskat under de senaste åren, men också på att en större andel unga är osäkra och väljer alternativet Vet ej. Bland dem som är 60 år eller mer är det omkring sex av tio som anser att klyftorna har ökat under de senaste åren.

Figur 10 Upplever du att klyftorna mellan människor ökat eller minskat de senaste åren? Fackliga medlemmar efter centralorganisation

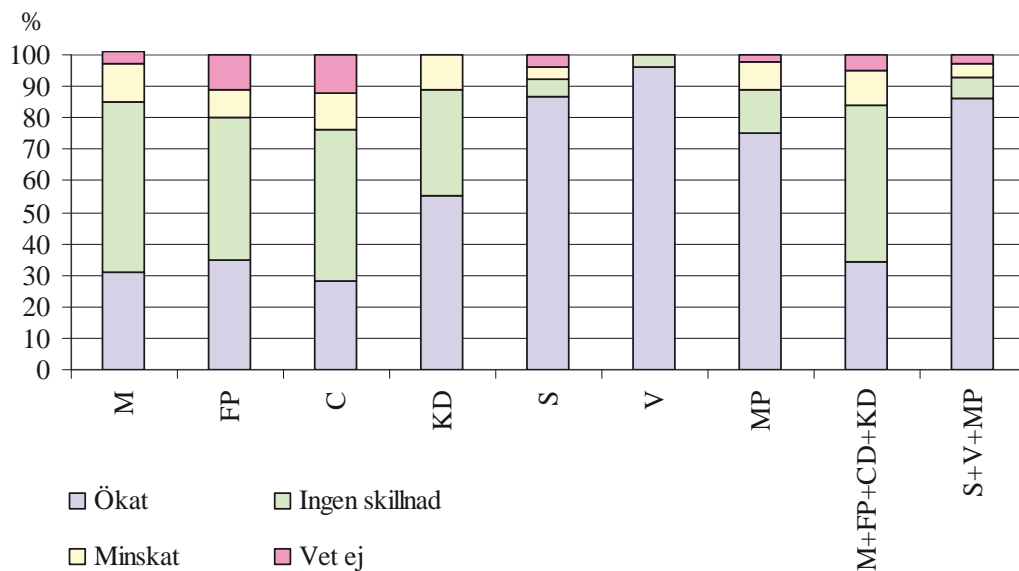
Bland dem som är under 30 år är det 13 procent som anser att klyftorna har minskat under de senaste åren. Det är tre gånger så många som bland dem som är över 30 år, fyra procent av dessa anser att klyftorna har minskat.

Figur 10 visar att det är stora skillnader i hur man ser på utvecklingen av klyftorna de senaste åren beroende på vilken facklig tillhörighet man har. Bland SACO-medlemmar är det lika vanligt som bland dem under 30 år att man anser att klyftorna har ökat, d.v.s. strax under hälften. Sex procent av SACO:s medlemmar anser att klyftorna har blivit mindre. När det gäller LO- och TCO-medlemmar är det hela 83 respektive 75 procent som anser att klyftorna har ökat. Endast två av hundra LO-medlemmar och en av hundra TCO-medlemmar anser att klyftorna har minskat.

Det är en betydligt större andel av SACO-medlemmarna som är osäkra, jämfört med LO- och TCO-medlemmar. Nio procent jämfört med tre procent bland såväl LO- som TCO-medlemmar.

Figur 11 visar hur personer med olika partisympatier upplever att klyftorna har förändrats de senaste åren. Det finns tydliga skillnader mellan blocken, en stor majoritet, fler än åtta av tio, bland rödgröna sympatisörer anser att klyftorna har ökat. Bland alliansens sympatisörer är det omkring en av tre när det gäller M, FP och C och lite mer än hälften av KD:s sympatisörer som anser att klyftorna mellan människor har ökat under de senaste åren. Bland FP och Centerns sympatisörer är det omkring en av tio som anser att klyftorna har minskat, bland övriga partiers sympatisörer är det färre.

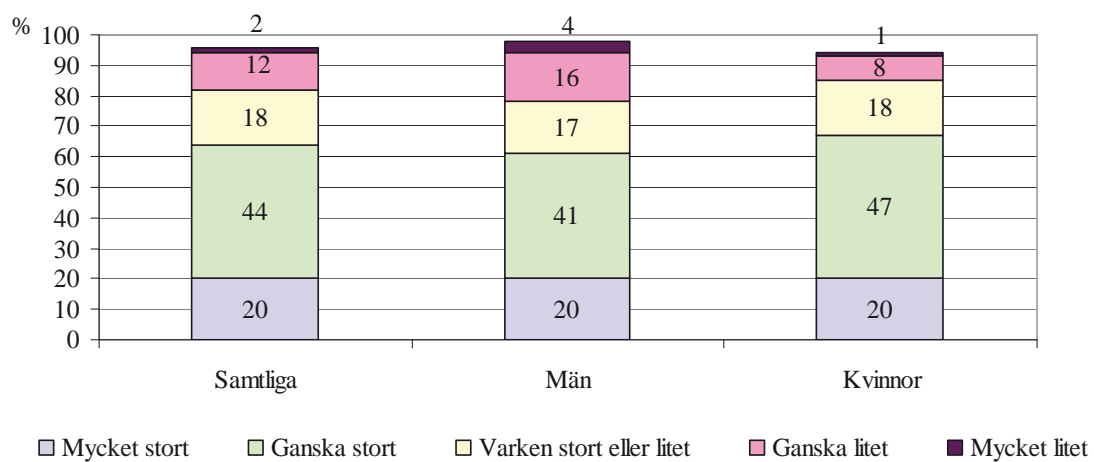
Figur 11 Upplever du att klyftorna mellan människor ökat eller minskat de senaste åren? Partisympatier

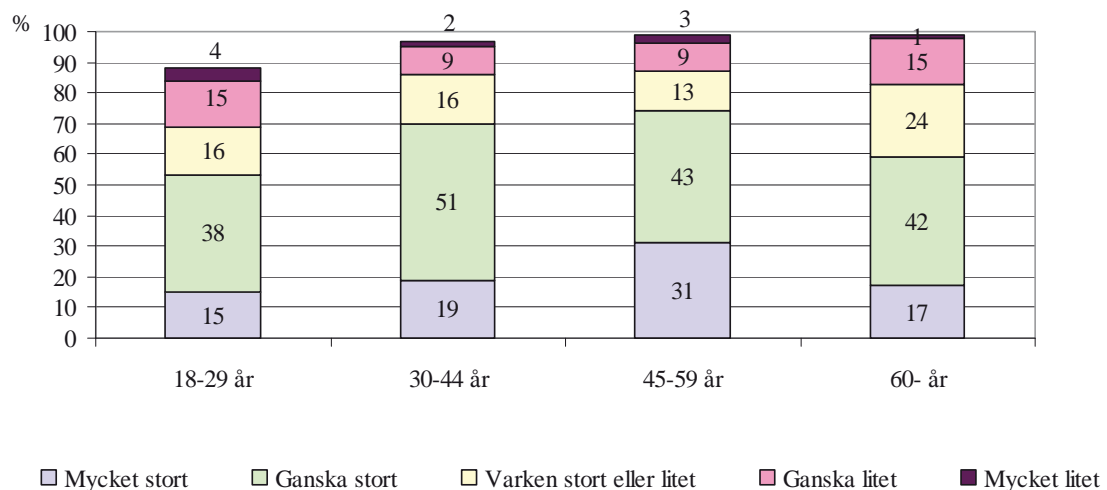
De flesta anser att klyftorna är ett problem

Två av tio i undersökningen tycker att klyftorna som finns mellan människor är ett mycket stort problem i samhället. Det gäller både bland kvinnor och bland män. Fyra av tio män och knappt hälften av kvinnorna anser dessutom att det är ett ganska stort problem. Sammantaget innebär det att sex av tio män och nästan sju av tio kvinnor anser att klyftorna är ett mycket eller ganska stort samhällsproblem.

Figur 12 Anser du själv att klyftorna som finns mellan människor är ett stort eller litet problem i samhället? Samtliga, kvinnor och män

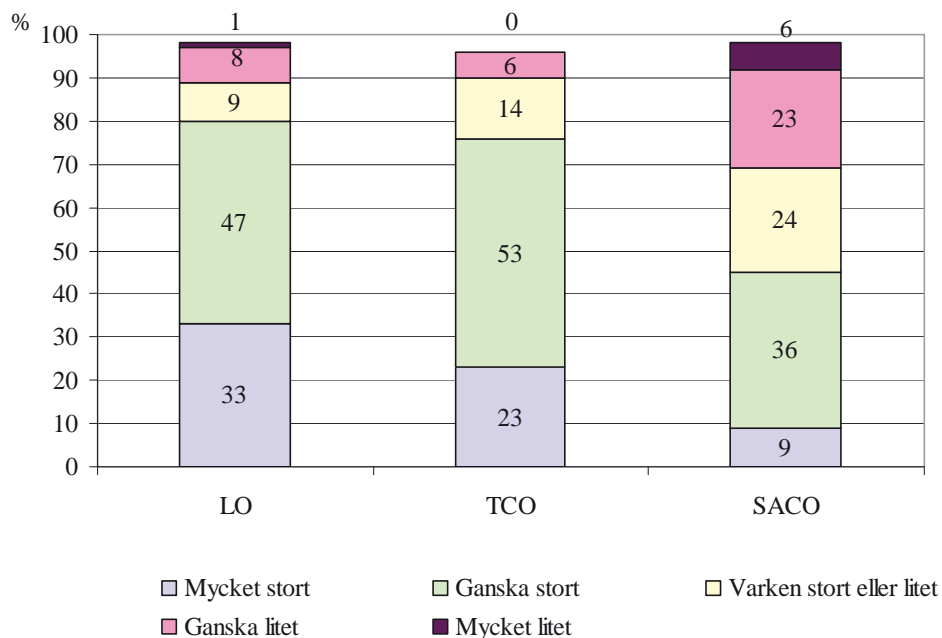
Figur 13 Anser du själv att klyftorna som finns mellan människor är ett stort eller litet problem i samhället? Ålder

Knappt två av tio tycker att klyftorna mellan människor är ett varken stort eller litet problem. Lite mer än en av tio tycker att det är ett ganska litet problem. Mycket få, endast två av hundra tycker att det är ett mycket litet problem.

Figur 13 visar att personer i åldrarna 45-59 år är mest bekymrade över klyftorna i samhället. Nästan tre av fyra i denna åldersgrupp anser att klyftorna mellan människor är ett ganska eller mycket stort problem. Personer mellan 18 och 29 år och över 60 år tycker i mindre utsträckning än dem mellan 30-59 att klyftorna är ett ganska eller mycket stort problem. Men det är ändå över hälften som anser detta även bland de yngsta och äldsta i undersökningen.

Figur 14 Anser du själv att klyftorna som finns mellan människor är ett stort eller litet problem i samhället? Fackliga medlemmar efter centralorganisation

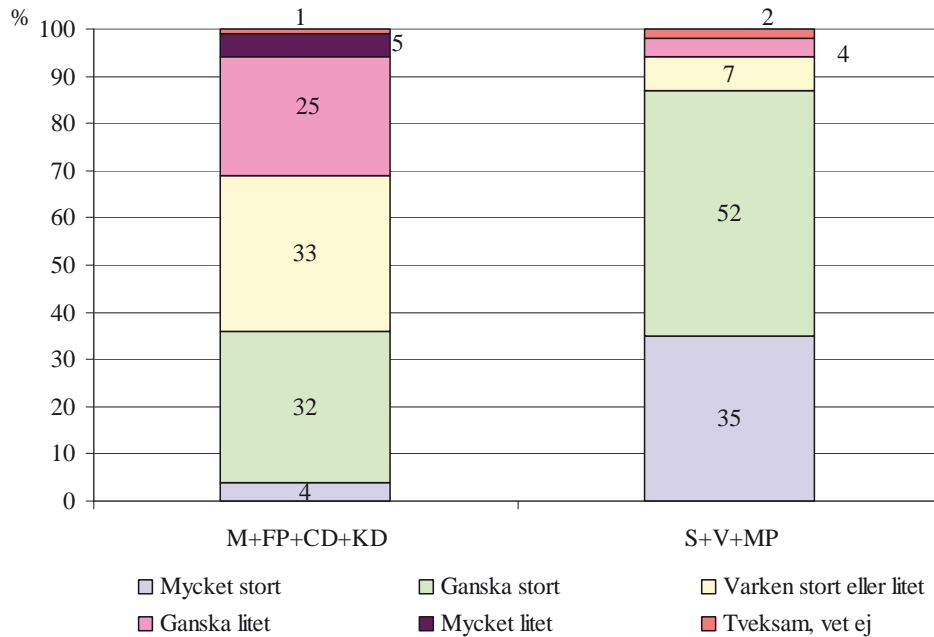
Åtta av tio LO-medlemmar tycker att klyftorna mellan människor är ett ganska eller mycket stort problem. Var tredje tycker att det är ett mycket stort problem. Bland TCO-medlemmar tycker tre av fyra att klyftorna är ett ganska eller mycket stort problem. SACO-medlemmarna är inte lika bekymrade. 45 procent anser att klyftorna är ett ganska eller mycket stort problem. En av fyra SACO-medlemmar tycker att det varken är ett stort eller litet problem, jämfört med en av tio LO-medlemmar. En av tio LO-medlemmar tycker att klyftorna är ett ganska eller mycket litet problem, jämfört med tre av tio SACO-medlemmar.

Skillnaderna beroende på partisympatier är betydande även när det gäller hur stor andel som ser klyftorna mellan människor som ett problem. Minst bekymrade är Moderatsympatisörerna med 32 procent som anser att klyftorna är ett ganska eller mycket stort problem. Bland Kristdemokratiska sympatisörer är motsvarande

siffran 53 procent. Även här finns det således en betydande spridning när det gäller åsikterna om klyftorna inom allianspartiernas väljarkår. Sammantaget är det mer än en tredjedel av alliansväljarna som tycker att klyftorna mellan människor är ett mycket eller ganska stort problem.

Figur 15 Anser du själv att klyftorna som finns mellan människor är ett stort eller litet problem i samhället? Partisympatier

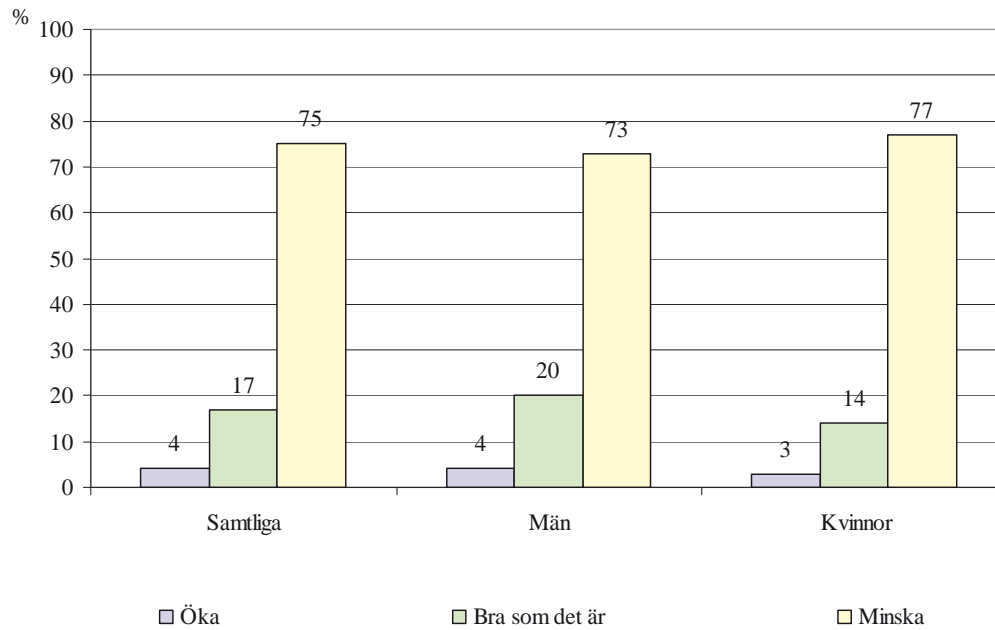

Mest bekymrade är personer som sympatiserar med Vänsterpartiet, hela 98 procent tycker att klyftorna mellan människor är ett ganska eller mycket stort problem, 50 procent anser att det är ett mycket stort problem. Bland socialdemokraterna är det sammanlagt 85 procent som anser att klyftorna är ett ganska eller mycket stort problem, varav 35 procent som svarar att det är ett mycket stort problem. Få är tveksamma, både bland borgerliga och rödgröna väljare.

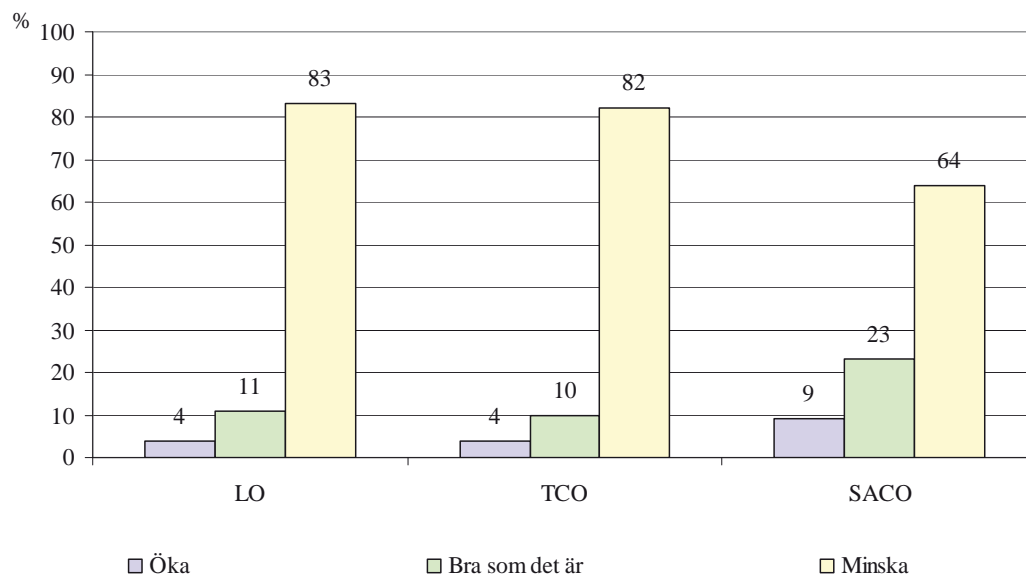
Tre av fyra vill att politikerna ska försöka minska klyftorna

75 procent vill att politikerna ska försöka minska klyftorna mellan människor. Endast fyra procent vill ha större klyftor. 17 procent är nöjda med storleken på klyftorna. Det är inte så stora skillnader i svaren beroende på ålder. De under 30 år och de över 60 år i större grad än övriga nöjda som det är. Personer under 30 år vill i något mindre utsträckning än övriga se minskade klyftor, men å andra sidan är en större andel av de unga osäkra.

Figur 16 Tycker du att politikerna ska försöka öka eller minska klyftorna mellan människor? Samtliga, kvinnor och män

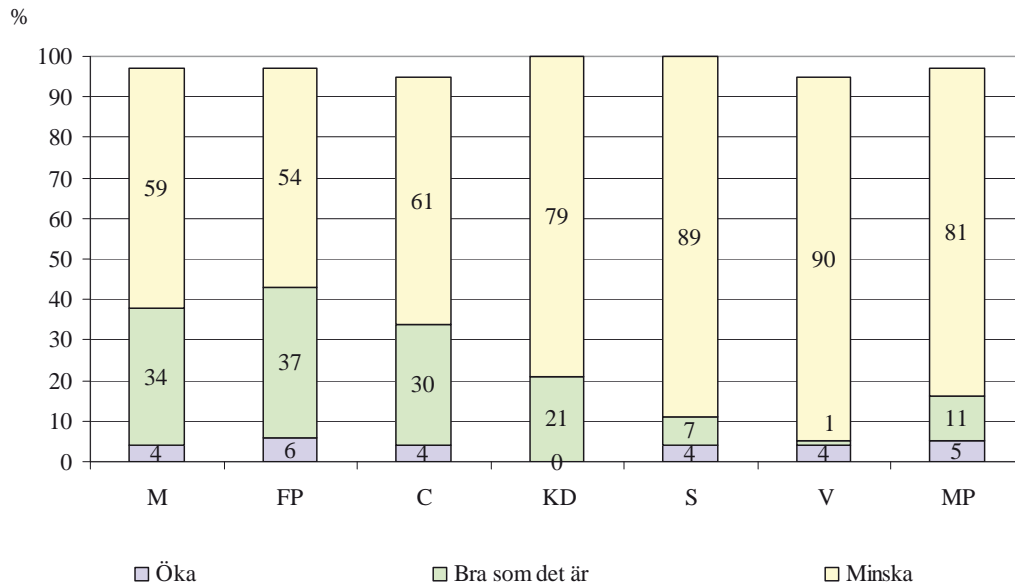

Figur 17 Tycker du att politikerna ska försöka öka eller minska klyftorna mellan människor? Fackliga medlemmar efter centralorganisation

Figur 17 visar att det bland TCO- och SACO-medlemmar är fler än åtta av tio som vill se minskade klyftor, jämfört med drygt sex av tio SACO-medlemmar. Endast fyra procent av LO- Och TCO-medlemmar vill se ökade klyftor, jämfört med nio procent av SACO-medlemmarna.

Figur 18 Tycker du att politikerna ska försöka öka eller minska klyftorna mellan människor? Partisympatier

Det finns tydliga skillnader mellan blocken när det gäller politikernas ansvar att göra något åt klyftorna i samhället men oavsett partitillhörighet är det en mycket liten andel som tycker att politikerna bör öka klyftorna mellan människor. Och inom varje parti är det en majoritet som tycker att politikerna ska försöka minska klyftorna mellan människor. Hela 59 procent av moderatsympatisörerna vill att politikerna ska försöka minska klyftorna mellan människor. Borgerliga väljare tycker i större utsträckning än röd-gröna väljare att det är bra som det är. Intressant är att de som sympatiserar med Kristdemokraterna i större utsträckning än sina borgerliga kamrater vill se minskade klyftor. Endast två av tio kristdemokrater är nöjda och inga vill öka klyftorna. Centern har störst andel osäkra, 5 procent. En massiv majoritet av de rödgröna sympatisörerna tycker att politikerna ska minska klyftorna.

Rapporten kan hämtas som pdf-dokument på LOs hemsida eller
beställas från LO-distribution:
lo@strombergdistribution.se
Telefax: 026-24 90 26

April 2010
ISBN 978-91-566-2623-4
www.lo.se